

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-63-8/15-
Podgorica, 10. mart 2015. godine

INFORMACIJA
O POSJETI POLAZNIKA XIX GENERACIJE ŠKOLE LJUDSKIH PRAVA
ODBORU ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE,
održanoj 3. februara 2015. godine

Polaznici XIX generacije Škole ljudskih prava, koju realizuje Centar za građansko obrazovanje, uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država, posjetili su Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 3. februara 2015. godine.

Polaznike XIX generacije Škole ljudskih prava primili su: dr Halil Duković, predsjednik Odbora, dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora i članovi: doc.dr Srđa Popović, Husnija Šabović i Zoran Miljanić.

Posjeta je organizovana u okviru Programa rada XIX generacije Škole ljudskih prava koju pohađa 26 srednjoškolaca sa teritorije cijele Crne Gore, a kojim je utvrđena posjeta institucijama koje se bave promocijom i zaštitom ljudskih prava. S obzirom da je Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore prepoznat kao važan činilac zaštite i unapređenja ljudskih prava, polaznici Škole su iskazali posebnu zainteresovanost za rad ovog radnog tijela.

Izvršna direktorica Centra za građansko obrazovanje Daliborka Uljarević je saopštila da intezivan rad Škole ljudskih prava završavaju posjetom jednoj od krovnih institucija koja se bavi zaštitom ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori. Izrazila je zahvalnost predsjedniku Odbora, dr Halilu Dukoviću što je i ovog, kao i mnogo puta ranije, bio otvoren za saradnju i inicijative Centra za građansko obrazovanje. Ocijenila je važnim da institucije i kroz ovu formu komuniciraju sa građanima i na taj način ojačavaju svoj kredibilitet.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je poželio dobrodošlicu polaznicima XIX generacije Škole ljudskih prava i upoznao ih sa nadležnostima Skupštine Crne Gore i Odbora za ljudska prava i slobode. Pojasnio im je proces donošenja zakona, informisao ih ko može biti predlagač zakona i naglasio da svaki zakon mora biti usaglašen sa Ustavom, crnogorskim zakonodavstvom i sa zakonodavstvom Evropske unije. Odbor za ljudska prava i slobode je jedan od četrnaest stalnih odbora Skupštine Crne Gore, a njegova djelatnost je utvrđena članom 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore. Informisao ih je da je u 2014. godini Odbor za ljudska prava i slobode razmotrio osam predloga zakona, devet izvještaja i imao 12 međunarodnih aktivnosti.

Predsjednik Odbora je saopštio da je rad Odbora za ljudska prava i slobode prepoznat i od strane Evropske komisije, što se može vidjeti u i izvještajima Evropske komisije o napretku Crne Gore u kojima se navodi da postoji napredak u radu ovog radnog tijela Skupštine Crne Gore. Odbor je prepoznat i po izuzetno dobroj saradnji sa državnim organima koji se bave pitanjima ljudskih prava i sloboda, Institucijom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i sa međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori i nevladinim sektorom koji se bavi pitanjima zaštite ljudskih prava. Istakao je da je Odbor prepoznat i po aktivnostima koje realizuje izvan zgrade Skupštine, odnosno posjetama institucijama u kojima se nalaze pojedine kategorije lica i osjetljive grupe radi upoznavanja sa stanjem u tim ustanovama i odnosom zaposlenih prema ovim licima. Podsjetio je da je tokom 2014. godine, Odbor posjetio Dom starih u Bijelom Polju i Zatvor u Bijelom Polju.

Predsjednik Odbora je istakao da će Odbor i u narednom periodu nastaviti aktivnosti na promociji, zaštiti i afirmaciji ljudskih prava i sloboda svih građana Crne Gore, naglašavajući da je za unapređenje stanja ljudskih prava i sloboda potrebna saradnja i zajedničko djelovanje svih nadležnih organa, kao i nevladinog sektora. Smatrajući važnim što se mladi ljudi upoznaju sa ljudskim pravima, polaznicima XIX generacije Škole ljudskih prava je poželio da znanja stečena ovim putem primijene u praksi i doprinesu razvoju našeg društva. Saopštio je da se najčešće susriječemo sa problemima primjene zakona u praksi, što je posljedica i našeg mentaliteta, naglašavajući da ukoliko želimo da budemo dio razvijene Evrope, treba da se ponašamo kao Evropljani.

Polaznici Škole ljudskih prava su postavili pitanja koja su se odnosila na:

- pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i očuvanje nacionalnih i tradicionalnih vrijednosti, s jedne strane i potrebu prihvatanja evropskih standarda i vrijednosti, s druge strane;
- najteže odluke koje je Odbor za ljudska prava i slobode donosio u prethodnom periodu i
- uslove za dobijanje crnogorskog državljanstva.

Predsjednik Odbora je podsjetio na tradiciju na prostoru Zapadnog Balkana koja svjedoči o čestim sukobima na ovim prostorima i evropsku tradiciju koja podrazumijeva dugi period mira i napretka. Smatra da Crna Gora ne bi mogla efikasno djelovati u ujedinjenoj Evropi ukoliko bi željela da djeluje van tog saveza, jer zatvoreni sistemi u današnjim okolnostima ne mogu funkcionisati i neophodni su saradnja i povezivanje, uz očuvanje nacionalnog identiteta.

Predsjednik Odbora je saopštio da u suštini ne postoji nijedna laka odluka, posebno što smo bili primorani da mijenjamo brojne ustaljene navike. Nema lakih i teških odluka, već lakše i teže primjenljivih odluka.

Poslanik Husnija Šabović je istakao da Crna Gora na putu ka Evropskoj uniji harmonizuje naše sa evropskim standardima. Ukazao je da naša istorija i tradicija često ne korespondiraju evropskim standardima, ali je naglasio da u procesu harmonizacije često zapostavljamo naše specifičnosti. S tim u vezi, saopštio je da se nekada donesu zakoni koji se u našim uslovima ne mogu primijeniti, navodeći primjer Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda. Smatra da ne bi bilo dobro da Crna Gora ne bude članica Evropske unije.

Kada je riječ o teškim odlukama, saopštio je da u radu Odbora nije bilo takvih odluka, naglasivši da rad ovog Odbora karakteriše posvećenost svih poslanika unapređenju ljudskih prava i sloboda svih građana, bez obzira na partijsku pripadnost. Generalno gledano, teškim odlukama smatra one koje su tiče harmonizacije standarda i racionalizacije sredstava u nerazvijenim sredinama Crne Gore. Istakao je da se harmonizacija i racionalizacija ne mogu vršiti na jednak način u nerazvijenim sredinama kao što se to čini u onim visoko razvijenim, jer se na taj način produbljuje jaz između razvijenih i nerazvijenih krajeva države.

Poslanik doc. dr Srđa Popović je sugerisao polaznicima Škole da više prate sajt Skupštine i aktivnosti Odbora za evropske integracije kako bi se upoznali sa procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Govoreći o problemima sa kojima se susriječemo prilikom implementacije zakona, ukazao je na Zakon o oružju i crnogorsku tradiciju upotrebe vatrenog oružja prilikom svih važnih događaja i porodičnih proslava.

Pitanja u vezi sa državljanstvom nijesu u nadležnosti Odbora za ljudska prava i slobode, ali procedura za dobijanje državljanstva je jasno precizirana. Predsjednik Odbora dr Halil Duković i poslanik Husnija Šabović su posebno istakli da je, zbog nemogućnosti posjedovanja dvojnog državljanstva, za dobijanje crnogorskog državljanstva neophodno posjedovanje otpusta državljanstva druge države.

Izvršnu direktoricu Centra za građansko obrazovanje je interesovalo za koje institucije je procijenjeno da su pokazale najveći kapacitet u sprovođenju ljudskih prava i sloboda, kao i gdje je potrebno ojačati kapacitete.

Predsjednik Odbora je saopštio da uvijek postoji prostor za unapređenje rada institucija, ali ohrabrujući je napredak u radu svih tih institucija, što je evidentirano i u izvještajima Evropske komisije o napretku Crne Gore. Zamjerke iz izvještaja Evropske komisije služe kao smjernice za dalje aktivnosti, a evidentno je da se one sve brže i lakše eliminišu. Problemi se najčešće javljaju prilikom implementacije zakona.

Daliborka Uljarević, izvršna direktorica Centra za građansko obrazovanje je zahvalila na mogućnosti da se polaznici Škole ljudskih prava upoznaju sa nadležnosti Odbora za ljudska prava i slobode i da im se u Skupštini Crne Gore dodijele diplome. Naglasila je da posjete institucijama služe da bi se dokazalo da institucije nijesu ekskluzivitet koji postoji van prostora djelovanja nevladinog sektora i građana. Smatra da na unapređenju stanja ljudskih prava moraju svi zajednički raditi. Izrazila je zadovoljstvo što napore ove nevladine organizacije prepoznaju ne samo institucije Evropske unije, već i Sjedinjene Američke Države, o čemu svedoči i podrška Ambasade SAD-a ovom projektu.

Predstavnik Ambasade Sjedinjenih Američkih Država, Jan Krasny je čestitao polaznicima uspješan završetak Škole ljudskih prava, a Centru za građansko obrazovanje uspješnu realizaciju projekta, uz podsjećanje na prethodnu saradnju Ambasade sa Centrom za građansko obrazovanje. Ocijenio je da ovakvi projekti pomažu mladim ljudima da kanališu svoju kreativnu energiju na konstruktivan način.

Na samom kraju, upriličeno je svečano uručivanje diploma polaznicima XIX generacije Škole ljudskih prava. Diplome su uručili: predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković, izvršna direktorica Centra za građansko obrazovanje Daliborka Uljarević i predstavnik Ambasade Sjedinjenih Američkih Država Jan Krasny.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković